

**І.М. Пушкарчук**, канд. екон. наук, доц. (*ЛНТУ, Луцьк*)

**О.А. Мишко**, канд. екон. наук, доц. (*ЛНТУ, Луцьк*)

## **ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У ПРОМИСЛОВОСТІ НА ШЛЯХУ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Підприємництво у промисловості є головним із різновидів підприємництва, що формує економічну основу життя суспільства, визначає фінансову стабільність та рівень капіталізації національної економіки, а також її місце у міжнародному поділі праці. Саме підприємницька діяльність у промисловості та рівень її розвитку чинить вагомий вплив на такі фінансово-економічні показники, як ВВП, надходження до бюджетів усіх рівнів, обсяги іноземних інвестицій, обсяги імпорту та експорту промислової продукції тощо.

На основі проведеного аналізу, згідно з офіційними даними Державної служби статистики України, можна зробити такі висновки: 1) у 2014 р. у промисловості було задіяно близько 132,2 тисяч суб'єктів господарювання, з яких відповідно 32,5% підприємств та 67,5% фізичних осіб-підприємців; 2) чисельність промислових підприємств за роками зменшилась; 3) серед промислових підприємств найбільшу питому вагу становлять підприємства колективної форми власності та за організаційно-правовими формами господарювання превалюють товариства з обмеженою відповідальністю; 4) підприємства більшості галузей промисловості належать до малого та середнього бізнесу; 5) у 2010-2014 рр. кількість зайнятих працівників на промислових підприємствах становила не менше 93,1% усіх зайнятих у промисловості, а обсяги реалізованої продукції – не менше 98,6% її загального обсягу; 6) основна частина промислових підприємств належить до важкої індустрії (група А); 7) відбулося скорочення кількості зайнятих працівників у промисловості, а це має соціальні наслідки, пов'язані з необхідністю працевлаштування вивільненого виробничого персоналу; 8) у 2014 р., порівняно із 2011, виробництво більшості видів промислової продукції скоротилось; 9) найбільшу частку у обсягах реалізованої промислової продукції становить продукція переробної промисловості, частка якої не становила менше 61,8%; 10) значні частки в обсязі реалізованої промислової продукції припадають на металургію, машинобудування, добувну, хімічну, харчову промисловості; 11) у 2015 р., порівняно із

2010, знизилася роль машинобудування, металургії і зросла роль харчової промисловості, електроенергетики; 12) у 2010-2014 рр. підприємство у промисловості було рентабельним, проте, із врахуванням усієї діяльності, характеризувалось збитковістю.

Основними проблемними моментами розвитку підприємництва у промисловості є: 1) низький рівень фінансової спроможності промислових підприємств; 2) використання застарілих технологій та обладнання; 3) неналежна фінансова підтримка з боку держави і недостатнє кредитне забезпечення; 4) низький рівень задоволення потреб внутрішнього ринку в промисловій продукції вітчизняного виробництва; 5) низький рівень кооперації; 6) недосконалість правової захищеності від бюрократичного апарату держави; 7) низька ефективність механізму підтримки експорту промислової продукції; 8) обмеження, пов'язані з нерозвиненістю виробничої та логістичної інфраструктури; 9) нерозвиненість механізмів підтримки інновацій; 10) недостатній рівень захисту прав власності; 11) низький рівень інноваційної активності підприємств.

Для забезпечення розвитку підприємництва у промисловості необхідно: відмовитися від матеріало- і енергомістких виробництв; збільшити обсяги виробництва і реалізації продукції легкої і харчової промисловості; експортувати конкурентоспроможну готову продукцію металургійної, хімічної, машинобудівної промисловості; перевести розвиток промисловості на інтенсивний шлях; активізувати інноваційну діяльність промислових підприємств; посилити розвиток наукоємних галузей промисловості; здійснити технологічну модернізацію виробництва. Водночас необхідна активна підтримка та дієва економічна політика держави. Державна підтримка підприємницької діяльності у промисловості в Україні повинна бути спрямована на:

- підтримку й стимулювання підприємництва у приватному секторі економіки;
- запровадження пільгового оподаткування суб'єктів малого бізнесу, що діють у пріоритетних напрямках підприємницької діяльності та інноваційно активних підприємств;
- надання пільгового кредитування експортно-орієнтованих і високотехнологічних проєктів й для закупівлі інноваційної техніки;
- підвищення норм амортизації для підприємств, що займаються пріоритетними видами виробничої діяльності;
- удосконалення механізму підтримки експорту;
- встановлення митних пільг для імпортованого обладнання, сировини, використовуваних у наукових дослідженнях і розробках;
- реалізація програм державної підтримки підприємництва.